

Paul Willem Terwindt is geboren op 25 november 1903 in Arnhem. Hij was de zoon van Hendrikus Josephus Arnoldus Terwindt en Emilie Louise Eugenie Berger. Zijn vader was steenfabrikant.

Hij was lid van de charitatieve Sint-Vincentiusvereniging, betrokken bij Scouting, bosbouw en natuurbehoud en voorzitter van de Afdeling Arnhem van de Natuurhistorische Vereniging.

In 1942 woonde Paul in Arnhem, Gelderland. Tot zijn vriendenkring behoorde onder meer Frits Jordens, een in Arnhem geboren student uit Utrecht die actief was bij het Utrechts Kindercomité (UKC). Vanaf de zomer van 1942, zodra de deportatie van joden begon, vroeg Frits aan Paul om veilige huizen te zoeken voor joodse kinderen. Paul stemde ermee in dit te doen en zette zich voor de duur van de oorlog in voor deze taak. Vanaf oktober 1942 liet Frits de Arnhemse tak van de UKC in de bekwame handen van Paul achter. Bij het vervullen van deze plicht redde Paul tientallen joodse kinderen en een onbekend aantal joodse volwassenen. Zijn schuilnaam was Oom Jan.

Eind 1944 of begin 1945 stelde Paul een verslag op van zijn activiteiten, dat wordt beschouwd als een uniek document dat getuigt van verzetsactiviteiten. Paul werkte niet alleen. Al in de beginfase van zijn werkzaamheden betrok hij Albertine M. (Tini) van de Bilt uit Arnhem bij zijn inspanningen. Kort daarna trad Jan H. Knapen, een bankmedewerker uit Panningen, Limburg, toe tot de organisatie van Paul. Nadat het contact met Noord- en Midden-Limburg tot stand was gekomen, verlegde Terwindt zijn werkterrein naar het zuiden van de provincie, wat niet wegneemt dat hij met Van de Bilt bleef samenwerken. Ze onderhielden dagelijks telefonisch contact in verband met de eventuele uitwisseling van onderduikers. Daarvoor hanteerden ze een code: jongensboeken, meisjesboeken en kookboeken, zoveelste druk (leeftijd). Terwindt bracht ongeveer zestig joodse kinderen naar Zuid-Limburg. Paul was een religieus katholiek en hij liet enkele verborgen joodse kinderen dopen.

Na de oorlog besloot hij dat kinderen die bij katholieke gezinnen woonden bij hen moesten blijven in plaats van terug te keren naar de joodse religie. Hij werd benoemd tot lid van het Comité voor Oorlogspleegkinderen. Hij is vlak na de oorlog op 3 november 1945 in Edam getrouwd met Sophia Antonia Berger.

Paul is overleden op 26 oktober 1968 in Zaltbommel, hij was toen 64 jaar oud. Hij werd begraven op de katholieke begraafplaats in Zaltbommel. Toen hij begraven werd, verschenen er plotseling enkele tientallen, onbekende mensen op de katholieke begraafplaats in Zaltbommel. „Allemaal Joodse mensen die Paul tijdens de oorlog had gered, toen ze nog kinderen waren.”

Op 20 maart 1980 erkende Yad Vashem Paul Willem Terwindt als Rechtvaardige onder de Volkeren.

Meer informatie

[Akte - Gelders Archief \(wiewaswie.nl\)](#)

[Paul Willem TERWINDT \(1903-1968\) » More like a forest than a tree! » Genealogie Online](#)
[Utrechts Kindercomité - Utrecht children's Committee \(geni.com\)](#)

[Terwindt Paul \(yadvashem.org\)](#)

[05_h5.pdf \(rug.nl\)](#)

[Overlijdensakte Paul Willem Terwindt, 26-10-1968 \(Regionaal Archief Rivierenland\)](#)

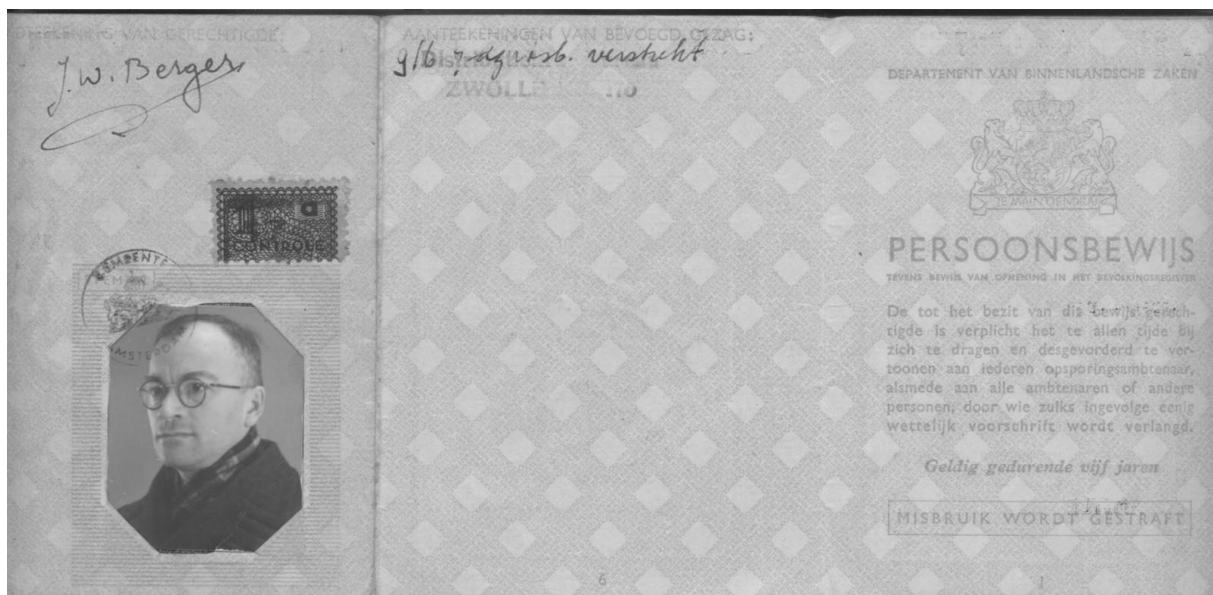
[1337 Goede reputatie van P.W. Terwindt, lid van de charitatieve Sin... \(Gelders Archief\) - Gelders Archief](#)

[Database - Stichting Neerlandsch Verzetsmonument](#)

[Predikanten die joden hielpen IV \(vu.nl\)](#)

['Ome Jan' redde tientallen Joodse kinderen van de dood, maar niemand kent zijn verhaal | Zaltbommel | AD.nl](#)

[Paul Terwindt redde tientallen kinderen, maar in Zaltbommel kende niemand zijn verhaal | Foto | gelderlander.nl](#)

Illegaal persoonsbewijs op naam van Jan Berger, dat Paul Terwindt gebruikte voor zijn verzetswerk
@collectie familie Terwindt

Dit verhaal is onderdeel van *Scouts in de oorlog*, een verzameling verhalen als eerbetoon aan al die (oud) scouts die zich ingezet hebben voor onze vrijheid en hulp aan de medemens of die slachtoffer werden van oorlogsgeweld, in Nederland en het verre oosten. Met de verhalen willen we inspiratie bieden aan de scouts van nu, in hun wekelijkse activiteiten en als voorbereiding op hun bijdrage aan lokale herdenkingen. Kijk op <http://vrijheid.scouting.nl> voor meer informatie en alle andere verhalen.